

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціально-педагогічна робота з сім'єю(родинні взаємини, виховання)»

Освітня програма «Соціальна робота»
спеціальність 231 Соціальна робота
галузь знань 23Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання
5. Компетентності
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Соціально-педагогічна робота з сім'єю(родинні взаємини, виховання)
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач	Ковбас Богдан Іванович
Контактний телефон викладача	57-00-05
Е-mail викладача	bohdan.kovbas@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	денна, заочна форма
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Раз на тиждень відповідно до графіка консультацій.
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «Соціально-педагогічна діяльність з сім'єю (родинні взаємини, виховання)» вивчається студентами спеціальності 231 «Соціальна робота» освітня програма «Соціальна робота» на другому курсі (III – семестр). Зорієнтована на забезпечення студентів знаннями про сучасний стан сім'ї, типи сімей; технології соціально-педагогічної роботи з різними типами сімей, особливості родинного виховання.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета – підготовка фахівців до здійснення соціально-педагогічної роботи з різними типами сімей.	
Цілі курсу: засвоїти основні теоретичні положення і основоположні принципи соціальної роботи із сім'ями; вивчити особливості основних форм, методів і напрямів соціальної роботи із сім'ями, що цього потребують.	
4. Результати навчання	
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен :	
знати:	
<ul style="list-style-type: none"> - визначення поняття «сім'я», її форми, типи, структуру та функції; - сутність, особливості і основні напрями роботи із сім'ями; - моделі соціальної роботи з різними типами сімей. 	
вміти:	
<ul style="list-style-type: none"> - аналізувати сучасний стан української сім'ї з дітьми, яка опинилась в складних життєвих обставинах; - використовувати різноманітні методики діагностування сімей; - оцінювати позитивні і негативні сторони застосування тих чи інших методів виховання в сім'ї; - прогнозувати можливі відхилення у поведінці дітей; визначити зміст та форми соціально-педагогічної роботи з сім'єю відповідно типу сім'ї; - особливості родинного виховання; - проблем, які існують в сім'ї; видом соціального інституту, що працює з сім'єю, та напрямом фахової підготовки спеціаліста, який надає послуги сім'ї; аналізувати життєві ситуації з подальшим визначенням варіантів поведінки батьків та дітей; добирати матеріал для підготовки вправ, тренінгових занять з метою підвищення рівня педагогічної культури батьків; - опрацьовувати інформаційні джерела з метою ознайомлення з технологіями соціально-педагогічної роботи з різними типами сімей. 	
5. Компетентності	
Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
Загальні компетентності.	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 3. Здатність планувати та управляти часом. 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 	

6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Спеціальні (фахові, предметні) компетентності**
1. Базові знання з теорії та практики розуміння особливостей професійної діяльності соціального працівника, базових понять соціальної роботи.
 2. Здатність працювати у команді, виконувати дослідження;
 3. Організація і проведення заходів з профілактики соціальних проблем;
 4. Здатність до ефективної професійної взаємодії.
 5. Дотримання етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
лекції	14	
семінарські заняття / практичні / лабораторні	16	
самостійна робота	60	

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III	Соціальна робота	2	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Сім'я як соціальний інститут	Лекція 2 год, семінар р 2 год.	5, 9, 13.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання	5 балів	1 тижні
Тема 2. Загальна характеристика виховного потенціалу в сім'ї	Лекція 2 год, семінар р 4 год.	5, 10.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2/2 години)	5 балів	2 тижні
Тема 3. Основні напрямки роботи сім'ями.	Лекція 2 год, семінар р 4 год.	3, 4, 9.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання	5 балів	2 тижні
Тема 4. Категорії сімей, які потребують соціальної	Лекція 2 год, семінар 4 год.	6, 9, 11.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного	5 балів	2 тижні

підтримки.			опрацювання		
Тема 5. Врахування в родинному вихованні особливостей розвитку і поведінки дітей із різних типів сімей	Лекція 2 год, семіна р 2 год.	4, 5, 6.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання	5 балів	1 тиждень
Тема 6. Врахування в родинному вихованні особливостей поведінки дітей із розлучених сімей	Лекція 2 год, семіна р 2 год.	3, 6, 10.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання	5 балів	1 тиждень
Тема 7. Особливості виховання дітей в осиротілій сім'ї	Лекція 2 год, семіна р 2 год.	4, 5, 10.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання	5 балів	1 тиждень
Тема 8. Особливості виховання дітей у позашлюбній сім'ї	Лекція 2 год, семіна р 2 год.	4, 5, 10.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання	5 балів	1 тиждень
Тема 9. Особливості родинного виховання у молодій сім'ї	Лекція 2 год, семіна р 2 год.	5, 10.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання	5 балів	1 тиждень
Тема 10. Удосконалення виховного потенціалу неповної сім'ї	Лекція 2 год, семіна р 4 год.	11, 12.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання	5 балів	2 тижні
Тема 11. Соціально-педагогічна робота із сім'ями з девіантними дітьми	Лекція 2 год, семіна р 4 год.	10, 11, 12.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання	5 балів	2 тижні
Тема 12. Особливості роботи соціального	Лекція 2 год, семіна	2, 4, 5, 10.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та	5 балів	2 тижні

працівника з сім'ями групи ризику	з р 4 год.		практичного опрацювання		
-----------------------------------	------------	--	-------------------------	--	--

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаЕС TS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Вид контролю – іспит. Максимальна оцінка – 100 балів, з них – 50 балів за написання письмового екзамену та 50 балів – за практичні заняття (25 балів за поточне оцінювання, 20 балів – за контрольну роботу та 5 балів – самостійну роботу).

Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до підсумкового контролю (тестування) при умові здачі усіх практичних завдань. Максимальна сума балів за поточний контроль – 50. Екзамен виставляється студенту за умови здачі усіх практичних завдань та виконання підсумкового тесту.
--	--

8. Політика курсу

Неприпустимі плагіат та списування. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання письмових завдань з теми. Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (на платформі дистанційного навчання) і тільки тоді буде допущений до складання іспиту. Обов'язковим є написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.

9. Рекомендована література

1. Алексєєнко Т. Ф. Молода сім'я: умови виховання дитини. Науково-методичний посібник / Т. Ф. Алексєєнко. – К., 2003. – 96 с
2. Зайченко І. Основи сімейного виховання // Зайченко І. Педагогіка: Навч.посібник. Чернігів, 2003. – С. 365-376.
3. Зберегти сім'ю. Соціальна робота із сім'ями, які опинились у складних життєвих обставинах / авторіупорядники: Мороз О. М., Постолок Г. І., Семігіна Т. В., Шипіленко О. С. – К. : ЕКМО, 2008, - 160 с.
4. Капська А. Й., Пеша І. В. Соціальний супровід різних категорій сімей та дітей. Навч.посіб.

- К. : Центр учбової літератури, 2012. – 232 с
5. Ковбас Б., Костів В. Родинна педагогіка: У 3-х т. Том II. Основи родинного виховання. – Івано-Франківськ, 2006. – 288 с.
 6. Консультування сім'ї: методичні поради для консультування батьків. Ч. 2. / За ред. В.Постового. – К.: ДЦССМ, 2003. – 303 с
 7. Молода сім'я: проблеми та умови її становлення / За ред. А.Капської. – К.: ДЦССМ, 2003. – 184с.
 8. Петрочко Ж. В. Дитина у складних життєвих обставинах: соціально-педагогічне забезпечення прав : монографія / Ж. В. Петрочко. – Рівне : видавець О. Зень, 2010. – 368 с.
 9. Психологія сім'ї / Поліщук В.М., Ільїна Н.М. та ін.; За заг.ред. В.М.Поліщука. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2008. – 239 с.
 10. Родинна педагогіка: Навчально-методичний посібник / За ред.. А.Марушкевич. – К.: Видавець Парапан, 2002. – 216 с.
 11. Технології соціально-педагогічної роботи сім'ями / А. Й. Капська, О.Ю. Міхеєва, І.В. Пеша, М.Г. Соляник // Навчально-методичний посібник. - К.: Видавничий дім «Слово», 2015. – 328 с.
 12. Трубавіна І. М. Соціальний супровід неблагополучної сім'ї. Науково-методичні матеріали. – К. : ДЦССМ, 2003. – 86 с.
 13. Трубавіна І. М. Соціально-педагогічна робота з сім'єю в Україні : теорія і методика : [моногр.] / І. М. Трубавіна. – Харків : Нове слово, 2007. – 395 с.

Викладач Ковбас Б. І. _____